

Möt människorna bakom olycksstatistiken

En broschyr om fallolyckor

Elektrikerna

“Förlorade mycket pengar”

– Skadan har fått många konsekvenser för mig, både personliga och ekonomiska. När min son var nyfödd kunde jag knappt bära honom och eftersom smärtan/ besvären kom först efter två år ansågs min skada inte vara orsakad av olyckan, vilket betyder att jag inte fått några pengar från TFA.

EN STUGKUND ville avslutat sitt el-abonnemang och Marcus Eriksson skulle klippa av kabeln. Han var medveten om riskerna, vilket innebar att han tog på sig helsele och säkrade sig med en livlina i en åtta runt stolpen. Det var en ovanligt krånglig stolpe, de satt två mätarskåp och dessutom användes den som telestolpe, därför satt ett kabelskydd över teleledningen. När han kommit cirka två meter upp märkte han inte att han råkat sätta foten på kabelskyddet. Den gav inget fäste och när han la över tyngden på det andra benet föll han. Eftersom han hade ett så bra skydd

fångades han upp, men med sin egen tyngd och all utrustning blev det ett kraftigt ryck i midjan. Efter fallet kände han sig chockad, var stel och hade ont i ryggen. Han tog kontakt med företagshälsovården, det visade sig att han hade fått diskbräck. Han var stel, men mätte bäst när han rörde på sig därför fortsatte han att arbeta. Två år efter olyckan slog skadan till och han kunde nästan bara ligga på mage på golvet. Han blev sjukskriven under nio månader. Nu är han tillbaka på heltid, men kan inte längre göra samma jobb på grund av skadan. Han uppmanar alla att tänka på riskerna i jobbet och att göra en anmälan efter en olycka, något han själv inte kände till att man skulle. 🐦

“Om jag inte hade varit så säkerhetsmedveten, använt rätt utrustning och på rätt sätt, hade jag skadat mig ännu värre.”

“Olyckan drabbade inte bara mig”

– Skadan drabbade inte bara mig utan även min familj, framförallt min fru och det har kostat oss mycket pengar. Olyckan innebar en hel del besvär med papper för att försöka komma tillbaka och få vardagen att fungera, allt från rehab till Försäkringskassan, vilket också kostar på.

FÖR ATT GÖRA en installation uppe på en vind i en vanlig villa klättrade Leif Awen upp för en stegen som var fastmonterad i en vindslucka. När han hade kommit cirka en meter och 70 centimeter uppför stegen släppte hela konstruktionen och Leif Awen föll handlöst rakt ner på golvet. Det visade sig senare att stegen var felmonterad. Snabbt hamnade han på Östersunds sjukhus, där läkarna konstaterade att han fått en kotfraktur på ryggraden. I ambulansflyg bar det av till Umeå för operation. Efter ytterligare några dagar på sjukhus i Östersund fick han komma hem. I början kunde han knappt gå men efter en längre sjuk-

skrivning återgick han till sitt gamla arbete. Egentligen hade han fått klätterförbud, men vid ett tillfälle var han ändå tvungen att ta sig upp på en ställning och då var olyckan framme igen. Ställningen hade vickat till och han ramlade mellan den och väggen, hjulen var antagligen inte riktigt låsta. Den här gången bröt han lårbenshalsen och är fortfarande sjukskriven, han är heller inte lika rörlig längre. Huruvida han kommer tillbaka till arbetslivet är ovisst. Båda olyckorna var omöjlig att förutse, men han tror att många olyckor inträffar på grund av stress. 🗨️

“Vi kanske tar onödiga risker när det brådskar, men vi måste alltid fundera på vad vi ska göra innan vi går upp på stegar eller ställningar.”

“Kör inte på – tänk efter före”

– Jag är bekväm av naturen och valde därför en målarbock eftersom den stod närmast, istället för att gå efter en stege som är säkrare att stå på.

GÖRAN LUNDBERG skulle montera en detektor i taket och för att komma åt klättrade han upp på en målarbock som fanns nära tillhands. Det han inte märkte var att den inte hade gått riktigt i lås och när han stod uppe på den vek den ihop sig och han föll rakt ner. Han lyckades kontakta en kollega som larmade ambulansen, han blev snabbt omhändertagen av personalen. På sjukhuset visade röntgen att armen var helt avslagen, i fallet hade han slagit i boken med armen. Göran Lundberg opererades direkt och fick 13 titanskruvar insatta. Efter olyckan följde en tid av sjukskrivning, rehab-träning, vattengymnastik och träning med redskap, allt för att få upp styrkan i armen. Numera är han åter i arbete, men märker fortfarande av att armen inte är lika rörlig som tidigare, han har bland annat svårt att arbeta ovanför huvudet. Den blev något bättre när han

nyligen gjorde ytterligare en operation och tog bort några av skruvarna, då ökade rörligheten. Han tycker inte att olyckan har påverkat hans liv nämnvärt, det var vinter när den inträffade och då kunde han ändå inte spela golf, vilket är hans stora intresse. Han tycker inte att medvetenheten om riskerna för fall har ökat på arbetsplatsen generellt, men däremot har han själv blivit mer försiktig och tänker på riskerna i jobbet. ➔

Undvik Alfons Åbergssyndromet
“Jag skulle bara”.
Det är då olyckan slår till.

“Tänk efter före, se till att ha säkra grejer, kör inte bara på!”

”Accepterar inte längre några brister”

– Efter olyckan blev jag utskälld av den säkerhetsansvarige, han ansåg att jag inte skulle vistas på den platsen. Men det var vår arbetsledare som tagit med oss dit.

EFTER DEN LILLA rasten klockan fyra följde några ur arbetslaget med arbetsledaren för att titta på ett arbete som skulle göras lite längre fram i tiden. De befann sig på bottenvåningen, men målet var ett ventilationsschakt. Peter Hollström var först i ledet och när han gick på en skiva vippade den till och han ramlade tre meter rakt ner i schaktet. Han minns inte så mycket av själva olyckan, men hans arbetskamrater blev så chockade att de först inte vågade titta ner, de anände det värsta. När han vaknade till sans var han också chockad och tillsammans med arbetskamraterna bestämde han att de skulle ta sig till sjukhuset själva, vilket var ett felaktigt beslut enligt Peter Hollström. Händer en olycka ska man alltid tillkalla ambulans eftersom polisen automatiskt följer med och då startas en utredning direkt.

Han blev sjukskriven i tre veckor, hade fått skador på armen och han har fortfarande några ärr kvar. Dessutom fick han problem med nacken under en lång tid efter olyckan. Om han till exempel låg fel på natten hade han ont i en hel vecka efteråt. När han började träna gick det över. Peter Hollström hade ingen möjlighet att förutse olyckan. Alla andra lösa skivor var nitade, det blev den han trampade på dagen efter också och platser där man inte fick vistats var avstängda med staket. Hans olycka innebar ett uppvaknade. 🐦

”Idag accepterar jag inga brister, jag påpekar saker som kan vara farliga och jag ger mig inte förrän det är åtgärdat.”

“Halkade på omvägen”

– När byggen är nästan klara tänker man inte alltid på att hantverkare fortfarande är kvar och gör det sista. Det innebär ofta att vi får ta konstiga vägar eftersom arbetsplatsen inte längre är anpassad för oss.

ARBETET UTMOMHUS var färdigt och Mats-Håkan Bodegren skulle bara gå in för att göra klart. Men eftersom bygget nu i princip var klart kunde han inte som tidigare gå inomhus utan var hänvisad till en krånglig omväg på utsidan. Det var vinter ute och snö låg på marken. På ett ställe hade vägen spärrats av med en bom och när han försökte gå nedför en liten slänt bredvid vägen trillade han. När han reste sig gjorde foten ont och den såg också lite konstig ut men eftersom han kunde stödja på den så bestämde han sig för att gå vidare eller snarare linka. När han kom hem ringde han sjukvårdsupplysningen, de tyckte han skulle avvakta, de trodde att det antagligen handlade om en kraftig vrickning. I samband med en annan undersökning tyckte den läkaren att

han skulle undersöka foten och då konstaterades att ett ben i benet var brutet. Han var sjukskriven i tio veckor sedan gick han i pension. Att sluta sitt arbetsliv på det här sättet var allt annat än roligt. Det visade sig också att många fler hade halkat på samma ställe som han. Det berodde på att hantverkarna inte längre kunde använda samma dörrar som butikspersonal, utan var hänvisade till kundutgångarna. Mats-Håkan Bodegren tror att olyckor ökar när byggtider blir allt kortare. ➔

Fallolyckor
är de vanligaste
arbetsolyckorna.

“Ta dig alltid tid att hitta rätt saker, undvik att klättra på inredningen och ta dig tid att stå ordentligt.”

“Kräv bra planering”

– Innan olyckan ansågs jag vara en hjälte av arbetsgivarna, efter var jag ingenting – ingen brydde sig. Jag har ont hela tiden, kan inte arbeta, känner mig alldeles tom och har blivit deprimerad.

STURE JOHANSSON var tillfälligt utlånad till ett annat företag och skulle göra några arbeten inne på ett militärområde. Ett av arbetena var att montera en kabel på en byggnad. Tanken var att kabeln skulle monteras på utsidan, men eftersom det var 14 grader minus bestämdes att den skulle sättas upp på insidan istället. Det fanns en skylift någonstans på området, men Sture Johansson hittade dåligt och därför använde han en stegestället, något som han uppfattade att arbetsledaren godkänt. Det var skräpigt på golvet, men eftersom arbetsledaren höll i stegen trodde han att det skulle vara säkert. När han nästan var klar var

arbetsledaren tvungen att gå, men Sture Johansson fortsatte i alla fall. Precis när han höll på att borra det sista vickade steget till, han tappade balansen och föll ner mot golvet. Medvetlös fördes han till sjukhuset och där visade det sig att knät, bäckenet, nacken, foten och höftleden hade skadats. Sex år efter olyckan är han fortfarande sjukskriven och har allvarliga problem med kroppen. Det han är mest besviken över är att det inlånade företaget aldrig ställde upp efter olyckan, för att klara sitt eget skinn har företaget ljugit om omständigheterna kring olyckan, anser han. 🐦

Tänkt på att även anmäla tillbud!

På så sätt kan vi hjälpas åt att minska risken för olyckor.

“Kräv att arbetsgivaren alltid gör en bra planering, går inte arbetet att genomföra under säkra förhållande vägra att arbeta.”

Acceptera aldrig några risker!

Denna Broschyr är framtagen för att visa hur lätt det är att råka ut för en fallolycka och hur konsekvensen av en sådan olycka kan bli.

Det är viktigt att alla som arbetar med höjdarbeten och byggarbetsplatser har kunskap om vilka redskap som stegar, liftrar och ställningar man ska använda för att minska risken för fallolyckor.

Vill du veta mer om vilka regler som gäller så ska du läsa i Elektrikernas broschyr vid namn "stegar och fallolyckor" den finns på:

www.sef.se/arbetsmiljo/stegarochstallningar

Kontaktuppgifter:

Svenska Elektrikerförbundet, 08-412 82 82, postbox.fk@sef.se

Elektrikerna